

A HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI

2014-2015

A hálózat-hozzáférési szerződés általános feltételei

I. Fejezet.

Preambulum

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás elosztása tárgyában a VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.) értesítésében határozza meg a nyílt hozzáférésű vasúti pálya infrastruktúra feltételeit a Hálózati Üzletszabályzatban (a továbbiakban: HÜSZ) foglaltak szerint. A VPE Kft. értesítése a nyílt hozzáférésű vasúti infrastruktúra kapacitáselosztása tárgyában szerződéskötési kötelezettséget keletkeztet a pályahálózat-működtető oldalán. Ennek megfelelően a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. hálózat-hozzáférési szerződést kötelesek kötni a nyílt hozzáférésű vasúti pályát és tartozékait igénybevevő hozzáférésre jogosulttal a VPE Kft. értesítésében foglalt tartalommal.

A nyílt hozzáférésű vasúti infrastruktúra használatának általános feltételeit jelen általános szerződési feltételek határozzák meg.

A HÜSZ hálózat-hozzáférési szerződés általános feltételeiben és a hálózat-hozzáférési szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései az irányadók.

1.§ Az Általános szerződéses feltételek hatálya

A hálózat-hozzáférési szerződés általános feltételei (a továbbiakban: ÁF) minden hozzáférésre jogosult által igénybe vett vasúti pálya és tartozékai (a továbbiakban: vasúti infrastruktúra) használatáról szóló hálózat-hozzáférési szerződés részét képezik. A nyílt hozzáférésű vasúti infrastruktúra igénybevétele részletes feltételeinek a HÜSZ-ben, valamint a HÜSZ részét képező jelen ÁF-ben foglalt szabályaitól a felek a hálózat-hozzáférési szerződésben csak annyiban térhetnek el, amennyiben a vasúti igazgatási szerv ehhez előzetesen hozzájárult.

2.§ Meghatározások

Jelen ÁF értelmezése és alkalmazása során a HÜSZ fogalom meghatározásai (1.10 sz. melléklet) megfelelően alkalmazandók.

3. § Hálózat-hozzáférési szerződés tartalma, jellemzői.

1. A pályahálózat-működtetőt a VPE Kft. pályakapacitás elosztásáról szóló értesítése alapján, az abban meghatározott tartalommal szerződéskötési kötelezettség terheli a hozzáférésre jogosulttal. A hálózat-hozzáférési szerződést a jelen ÁF rendelkezéseinek megfelelően kell megkötni és az így megkötött szerződésnek jelen ÁF- minden külön kikötés és rendelkezés hiányában is - részét képezi.
2. A hálózat-hozzáférési szerződést írásban kell megkötni.
3. A VPE Kft. és a hozzáférésre jogosultak a vasúti infrastruktúra-kapacitás biztosítására 5 éves időtartamra - kivételesen, a Vtv-ben meghatározott esetekben ennél hosszabb időszakokra is -keret-megállapodást (Vtv.57.§.) köthetnek, amit a hálózat-hozzáférési szerződés megkötésénél a feleknek figyelembe kell venniük.

4. A pályahálózat-működtetők általános szerződési feltételeinek részét képezi a külön meghirdetett teljesítményösztönző rendszer is. Ennek megfelelően a felek között a hálózat-hozzáférési szerződés megkötésével a teljesítményösztönző rendszer vonatkozásában is jogviszony jön létre.

4.§ A hálózat-hozzáférési szerződés módosításának feltételei

Felek a hálózat-hozzáférési szerződést egyező akarattal, kizárólag írásban cégszerűen aláírva módosíthatják.

Nem minősül szerződésmódosításnak a felek cégjegyzékében nyilvántartott adataiban, így különösen a székhelyében, képviselőiben, bankszámlaszámában bekövetkező változás, továbbá a szerződéskötés és teljesítés során eljáró szervezet és kapcsolattartók adataiban bekövetkezett változás. A változásokról az érintett fél a másik felet legkésőbb a változás bekövetkezését (bejegyzését) követő 10 napon belül köteles értesíteni. Amennyiben a változás a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel hatályosul, úgy az értesítési kötelezettség a változás cégjegyzékbe történő bejegyzésétől számított 10 napon belül terheli a felet.

A felek a VPE Kft. pályakapacitás-elosztásáról szóló értesítésében foglalt tartalom szerinti szerződéses rendelkezéseket nem módosíthatják.

5. § Alkalmazandó jogszabályok és szabályzatok

A felek kötelesek betartani minden nemzetközi és magyar alkalmazandó jogszabályt, valamint a vasúti közlekedésre vonatkozó, HÜSZ-ben nevesített utasítást, szabályzatot.

II. Fejezet

Általános tájékoztatási és titoktartási kötelezettség

6. § A szerződő felek kölcsönös tájékoztatási kötelezettsége

1. A szerződő felek kölcsönösen kötelesek - késedelem nélkül - tájékoztatni egymást olyan a hálózat-hozzáférési szerződés létrejöttével, illetve teljesítésével összefüggő lényeges tényről, körülményről, adatról, amely a szerződés létrejöttét, a szerződés teljesítését, a biztonsággal összefüggő bármely kérdést, körülményt befolyásol.

A tájékoztatási kötelezettség speciális feltételeit az ÁF IV. Fejezete határozza meg.

2. A tájékoztatási kötelezettség elmaradásából származó károkat a felek egymásnak megtérítik.

7.§ Intézkedések összehangolása a vasúti működést érintő szándékos károkozások megelőzésére

A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy a vasúti működést érintő szándékos károkozás megelőzésére teendő intézkedéseket összehangolják.

8. §. Kapcsolattartó személy

1. A szerződő felek kötelesek a hálózat-hozzáférési szerződésben kölcsönösen megnevezni a kapcsolattartó személyt illetve egy vagy több olyan hatáskörrel felruházott személyt, illetve szervezetet, akik, amelyek jogosultak - főként közlekedési zavarok esetén - a legrövidebb időn belül a szerződő felek nevében döntést hozni.
2. A hálózat-hozzáférési szerződéssel kapcsolatos kommunikáció minden esetben magyar nyelven történik.

9. § Titoktartási kötelezettség

1. A szerződő felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy bizalmasan kezelnek minden olyan tény, adatot, információt, dokumentumot, amelyet a másik fél üzleti titoknak minősít.
2. A szerződő felek a hálózat-hozzáférési szerződést vagy annak azon részét, illetve a szerződéssel összefüggő adatokat, információkat, dokumentumokat, amelyet a másik fél üzleti titoknak minősít, nem adhatják ki, nem hozhatják nyilvánosságra, illetve nem tehetik hozzáférhetővé egyéb más módon harmadik fél számára a másik szerződő fél előzetes írásbeli engedélye nélkül. Az a szerződő fél, amelyik a tárgyalások keretében, vagy a hálózat-hozzáférési szerződés teljesítése során a másik féltől bizalmas információt kap, azt kizárólag olyan célra használhatja, amire az információt adták, így különösen a hálózat-hozzáférési szerződésből eredő jogok gyakorlására, kötelezettségek teljesítésére irányuló célra. Ez a kötelezettség fennmarad a hálózat-hozzáférési szerződés megszűnése után is a megszűnés okától függetlenül.
3. Mindkét fél jogosult titoktartási kötelezettsége megsértése nélkül is közzétenni, kiadni a hálózat-hozzáférési szerződéssel összefüggésben tudomására jutott azon

adatokat, információkat, amelyek közzétételére, kiadására jogszabály - ideértve különösen az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseit - vagy bírósági vagy hatósági rendelkezés alapján köteles.

4. A titoktartási kötelezettség megszegéséből származó károkért felek kártérítési felelősséggel tartoznak.

III. Fejezet

A hálózat-hozzáférési szerződés előfeltételei

10.§ A hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének előfeltételei a hozzáférésre jogosulttal szemben:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági /kiegészítő vasútbiztonsági tanúsítvány,
- a menetvonal kiutalásáról szóló VPE Kft. értesítés.

11.§ A menetvonal igénybevételének feltételei:

- a VPE Kft. által kiutalt menetvonal,
- a hálózat-hozzáférési szerződés megkötése.

12.§ Az igénybe vett vasúti infrastruktúra leírása

A hozzáférésre jogosult által használható infrastruktúra leírását a HÜSZ tartalmazza. Minden az infrastruktúrával kapcsolatos további, a vasúti infrastruktúra igénybevételéhez szükséges információt a pályahálózat-működtető köteles a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátani.

13.§ A vasúti infrastruktúra minősége, rendelkezésre állása

A pályahálózat-működtetője biztosítja, hogy a vasúti infrastruktúra rendes üzemi körülmények között a szerződésben rögzített vonatforgalomra megfelelő, üzemképes állapotban legyen, és a HÜSZ-ben illetve a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített paraméterek szerint rendelkezésre álljon.

14.§ A vasúti infrastruktúra használata

A hozzáférésre jogosult köteles a közlekedés során a vasúti infrastruktúrát rendeltetésszerűen használni, a használattal kapcsolatos, HÜSZ-ben és a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített előírásokat, valamint a pályahálózat-működtető forgalombiztonsággal összefüggő és forgalom lebonyolításával kapcsolatos utasításait betartani, a használt járművekkel és a közlekedéssel kapcsolatos valamennyi - hálózat-hozzáférési szerződésben meghatározott - szükséges információt a pályahálózat-működtető rendelkezésére bocsátani.

A forgalombiztonsággal összefüggő, esetlegesen szükséges megállapodásokat a felek a hálózat-hozzáférési szerződés keretében kötik meg, és itt szabályozzák a hozzáférésre jogosultak forgalombiztonsággal kapcsolatos további kötelezettségeit is.

15.§ Járművek közlekedésének feltételei a vasúti pályán

1. A hozzáférésre jogosult csak olyan járműveket közlekedtethet az igénybe vett vasúti pályán, amelyeket az illetékes hatóságok engedélyeztek, és amelyek a nevezett vasúti pálya speciális követelményeinek (pl. nagysebességű közlekedés) megfelelnek.
2. A nemzetközi forgalomban engedélyezett vasúti járműveket olyan jelzéssel kell ellátni, amelyik egyértelművé teszi, hogy a jármű közlekedése a nemzetközi forgalomban is engedélyezett.

3. A pályahálózat-működtető kérésére a hozzáférésre jogosult bemutatja a műszaki engedélyezés igazolását vagy más megfelelő bizonyítványt.
4. A hozzáférésre jogosult biztosítja a járművek kifogástalan műszaki állapotát a vasúti forgalomban érvényes rendes szabályoknak megfelelően, a járművek hatósági engedélyének meglétét a pályahálózat-működtető jogosult ellenőrizni.
5. Engedélyezett járműveken kívül más járművek nem közlekedhetnek.

16.5 Utasítások

A pályahálózat-működtető a vasútüzemhez szükséges, a HÜSZ 2.4.1 pontban meghatározott utasításokat a honlapján elektronikus formában közzéteszi. A napi operatív üzemmenettel kapcsolatos, a biztonságos közlekedéshez szükséges utasításokat az utasítások által szabályozott módon közvetlenül a hozzáférésre jogosultnak, illetve a vonat személyzetének adja át.

IV. Fejezet

A tájékoztatási kötelezettség speciális szabályai

17. § A pályahálózat-működtető által szolgáltatott információk

1. A pályahálózat-működtető a hálózat-hozzáférés feltételeiben beállt változásokkal összefüggésben legalább a következő információkat, adatokat köteles a hozzáférésre jogosultnak nyújtani és ezzel egyidejűleg szükség esetén a hálózat-hozzáférési szerződés módosítását kezdeményezni:
  - a) írásbeli tájékoztatás a vonat indulását megelőzően legkésőbb 48 (negyvennyolc) órával a hozzáférésre jogosult által használni kívánt vasúti infrastruktúra állapotában beállt - főként a forgalombiztonságot, forgalomszabályozást érintő - változásokról (építési munkák, ideiglenes sebességkorlátozások, stb.),
  - b) a vonat helyzetének közlése a hozzáférésre jogosult kérésére,
  - c) haladéktalan tájékoztatás a hozzáférésre jogosult felé a sürgős, nem tervezett, hálózat-hozzáférést befolyásoló, de azt nem akadályozó munkákról. A munkákat a pályahálózat-működtető köteles úgy végeztetni, hogy annak hatása a hozzáférésre jogosultra a lehető legkisebb legyen.
2. Nem köteles a pályahálózat-működtető tájékoztatni a hozzáférésre jogosultat azokról a változásokról, amelyek a hálózat-hozzáférést nem befolyásolják.
3. A pályahálózat-működtető jelen fejezetben rögzített tájékoztatási kötelezettsége nem érinti a jogszabályokban valamint a HÜSZ-ben rögzített, kiutalt menetvonal szerinti közlekedtetési kötelezettségét.

18. § A hozzáférésre jogosult vasútüzemre vonatkozó tájékoztatási kötelezettsége

1. A hozzáférésre jogosult a vonat indulása előtt legalább 30 perccel (rendkívüli küldemény, veszélyes áru esetén 1 órával) köteles a következő információkat írásban közölni a pályahálózat-működtetővel:
  - a) a vonat összeállítása (a vontató jármű típusa, a kocsik bruttó súlya, féksúlya, kocsik száma, vonat hossza, féksúlya, személykocsik típusa),
  - b) veszélyes áruk a RID, vagy SZMG SZ Megállapodás 2. melléklet értelmében,
  - c) különleges, a járművet vagy a rakományt érintő korlátozások,
  - d) a késéseket előidéző tényezők (a féksúlyszázaléktól függő sebességkorlátozások, a vontató jármű sebesség korlátozásai stb.),
  - e) rendkívüli küldemények.
2. Személyszállítással összefüggő speciális tájékoztatási kötelezettség

A hozzáférésre jogosult köteles a pályahálózat-működtetővel a vonat indulását megelőző 30 perccel (SZVÖR-től való eltérés esetén egy órával) írásban közölni az érdekkörében felmerülő, a személyforgalomban az utasokat érintő azon információkat is, amelyeket a pályahálózat-működtető köteles - hangos bemondóban történő közléssel, vagy ennek hiányában egyéb módon - az utasokkal közölni.

3. Árufuvarozással összefüggő speciális tájékoztatási kötelezettség

A hozzáférésre jogosult árufuvarozás esetében a teherforgalomban résztvevő kocsikról az alábbi információkat köteles megadni:

- a) a kocsi elhelyezkedése a vonatban az indulás időpontjában,
- b) feladási és rendeltetési állomás,

- c) teherkocsinként a bruttó súly, önsúly és féksúly,
- d) a kocsi hossza,
- e) sebességkorlátozások és veszélyes áruk.

- 4. Ha hozzáférésre jogosult nem RIC, illetve RIV jelzéssel ellátott járműveket közlekedtet, be kell szereznie a pályahálózat-működtető rendkívüli küldeményekre vonatkozó engedélyét.

A jelen § -ban foglalt tájékoztatási kötelezettség elmulasztása esetén a pályahálózat-működtető jogosult a hozzáférésre jogosult által közlekedtetni kért vonat pályára lépését megtagadni.

19.§ A hozzáférésre jogosult képviselője a vonaton

A hozzáférésre jogosult köteles biztosítani, hogy minden vonaton olyan vonatszemélyzet legyen jelen, akik a pályahálózat-működtetőtől kapott információkat fogadni tudják és jogosultak a hozzáférésre jogosult nevében üzemviteli döntéseket hozni.

20.§ Közlekedési zavarok

A közlekedési zavarok azokat az előre nem látott eseményeket jelentik, amelyek hatással vannak a biztonságra, a pontosságra és a forgalom zökkenőmentes lebonyolítására, mint amilyenek a balesetek, demonstrációk, környezeti körülmények előre nem látható hatásai, a vasúti infrastruktúra és járművek műszaki hibái és a vasúti infrastruktúrával és járművekkel kapcsolatos egyéb előre nem látható események.

A felek kölcsönösen kötelesek igazolható módon tájékoztatni egymást minden rendellenességről, a menetrendben beállt módosulásokról, zavarokról és minden olyan egyéb eseményről, amely hatással lehet a biztonságra, a pontosságra és a közlekedés tervszerű lebonyolítására.

A hozzáférésre jogosult késedelem nélkül akkor is tájékoztatja a pályahálózat-működtetőjét a működése közben keletkezett zavarokról, ha azok várhatóan nem befolyásolják közvetlenül a biztonságot és a tervezett üzemi teljesítményeket.

21.§ Intézkedések a közlekedés helyreállítása érdekében

- 1. Közlekedési zavarok esetében a felek megtesznek mindent annak érdekében, hogy a menetrend szerinti közlekedés feltételeit helyreállítsák.
- 2. Zavarok esetében a pályahálózat-működtető a forgalomirányításra érvényben lévő szabályokat alkalmazza. Ezen szabályokról a hozzáférésre jogosultat is tájékoztatni kell, illetve kérésére rendelkezésre kell bocsátani a vonatkozó előírásokat.

22.§ A hozzáférésre jogosult közreműködése a zavarok elhárításában

A hozzáférésre jogosult a pályahálózat-működtető kérésére ellentételezés fejében közreműködik a zavarok elhárításában, vontató járművek vagy a személyzet rendelkezésre bocsátásával - vagy más módon - akkor is, ha más hozzáférésre jogosultak is érintettek.

23.§ Értesítési kötelezettség környezeti károk bekövetkezte esetén

1. A vasútüzemmel kapcsolatban lévő környezeti károk, robbanások, tűz vagy a vasútüzemre veszélyes egyéb esetekben a hozzáférésre jogosult köteles a pályahálózat-működtetőt haladéktalanul értesíteni akkor is, ha ezen események a közlekedést közvetlenül nem befolyásolják.
2. A fenti értesítési kötelezettség teljesítése nem menti fel a hozzáférésre jogosultat a környezeti károk bekövetkezte esetén jogszabály által előírt egyéb kötelezettségei teljesítése alól.

V. Fejezet

Felelősség a nyílt hozzáférésű vasúti infrastruktúra használata közben bekövetkezett károkért és a szerződésszegéssel okozott károkért

24. § A feleket terhelő felelősség általános szabályai

E fejezet rendelkezései szabályozzák a szerződő felek felelősségét a vasúti infrastruktúra használata közben bekövetkezett károkért.

25. § A pályahálózat-működtető felelősségére vonatkozó általános szabályok

A pályahálózat-működtető a Ptk. 339. §-ában meghatározott szabályok szerint felel minden olyan kárért, melyet a hozzáférésre jogosultnak a vasúti infrastruktúra rendelkezésre bocsátása és az e körben nyújtott szolgáltatásokkal összefüggésben, vagy a vasúti infrastruktúra működtetésére vonatkozó jogszabályok, hatósági előírások, szakmai szabályok, illetve a hálózat-hozzáférési szerződés rendelkezéseinek megsértésével:

1. jogellenesen és felróhatóan okozott és
2. a kár és a felróható tevékenység (mulasztás) között az ok-okozati összefüggés bizonyított és
3. a kár nem veszélyes üzemi tevékenységgel összefüggésben keletkezett.

26.§ A pályahálózat-működtető veszélyes üzemi tevékenységéből származó károkért fennálló felelőssége

A pályahálózat-működtető a Ptk. 345. §-ában meghatározott veszélyes üzemi működéséből eredő károk megtérítésére vonatkozó szabályok szerint felel különösen, de nem kizárólagosan azokban az esetekben, amelyekben a kár valamely pályahálózat-működtetői erőssámmal összefüggő tevékenységgel, illetve a pályahálózat-működtető által közlekedtetett üzemi vonatok közlekedtetésével van okozati összefüggésben.

A veszélyes üzemi működéséből eredő károk megtérítésére vonatkozó szabályokat részletesen a 28. § határozza meg.

27.§ A hozzáférésre jogosult felelősségére vonatkozó általános szabályok

A hozzáférésre jogosult a Ptk. 339. §-ában meghatározott szabályok szerint felel minden olyan kárért, melyet a pályahálózat-működtetőnek a vasúti infrastruktúra és szolgáltatások igénybevételével összefüggésben, vagy a vasúti közlekedésre vonatkozó jogszabályok, hatósági előírások, szakmai szabályok, illetve a hálózat-hozzáférési szerződés rendelkezéseinek megsértésével, vagy a vasúti infrastruktúra használata közben:

1. jogellenesen és felróhatóan okozott és
2. a kár és a felróható tevékenység (mulasztás) között az ok-okozati összefüggés bizonyított és
3. a kár nem a veszélyes üzemi tevékenységgel összefüggésben keletkezett.

A hozzáférésre jogosult a vasúti infrastruktúra használata közben okozott, a veszélyes üzemi felelősség körébe tartozó károkért a Ptk. 345. §-ában meghatározott veszélyes üzemi működéséből eredő károk megtérítésére vonatkozó szabályok szerint felel.

A veszélyes üzemi működéséből eredő károk megtérítésére vonatkozó szabályokat részletesen a 28. § határozza meg.

28.§ A veszélyes üzemi tevékenység következtében keletkezett károkért viselt felelősség

Amennyiben a kár a fokozott veszéllyel járó tevékenységből keletkezett, a károkozó köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.

Mentesül a károkozó a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik.

Nem kell megtéríteni a kárt annyiban, amennyiben a károsult felróható magatartásából származott.

Ha a kárt több hozzáférésre jogosult, illetve a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető fokozott veszéllyel járó tevékenységgel közösen okozta, egymás közti viszonyukban a felelősség általános szabályait kell alkalmazni.

Ha a károkozás egyik félnek sem róható fel, de a kár egyikük fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenességre vezethető vissza, a kárt ez utóbbi köteles megtéríteni.

Ha a kárt mindkét fél fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenesség okozta, továbbá, ha ilyen rendellenesség egyik félnél sem állapítható meg, kárát - felróhatóság hiányában - mindegyik fél maga viseli.

29.§ A szerződő felek felelőssége a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásából eredő kár, illetve üzemzavar esetén

1. A pályahálózat-működtető felelős azokért a károkért, amelyeket a pályahálózat-működtető hozzáférésre jogosultnak a jelen ÁF. II. fejezetében, valamint IV. fejezetében részletesen meghatározott általános és speciális tájékoztatási kötelezettségei nem megfelelő teljesítésével vagy teljesítésének elmulasztásával bizonyítottan okozott.
2. A hozzáférésre jogosult felelős azokért a károkért, amelyeket a hozzáférésre jogosult a pályahálózat-működtetőjének jelen ÁF. II. fejezetében, valamint IV. fejezetében részletesen meghatározott általános és speciális tájékoztatási kötelezettségei nem megfelelő teljesítésével vagy teljesítésnek elmulasztásával bizonyítottan okozott.
3. Amennyiben a meghatározott kötelezettségek nem megfelelő teljesítésében vagy teljesítésének elmulasztásában a szerződő feleket közösen terheli felelősség, a kárt felelősségük arányában viselik. Amennyiben a felelősség mértéke nem állapítható meg, mind a pályahálózat-működtető, mind a hozzáférésre jogosult viseli saját kárát.

30.§ A kártérítés módja személyi sérülések esetén

A személyi sérüléssel összefüggő valamennyi kár megtérítését Felek megkísérlik peren kívüli egyezséggel rendezni a károsult dokumentumokkal alátámasztott igénybejelentése alapján az igénybejelentést követő lehető legrövidebb időn belül. Az egyezségi tárgyalások kezdeményezése, folyamatban léte nem korlátozza a károsult azon jogát, hogy igényét bíróság előtt érvényesítse.

31.§ A károsult közrehatása

Amennyiben a kárt vagy annak egy részét a károsult vétkes közrehatása idézte elő, Felek a vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint mentesülhetnek a felelősség vagy annak egy része alól.

32 § A kártérítés pénzneme

A kártérítést forintban kell meghatározni, és forintban kell kifizetni.

33.§ Felelősség vis maior esetén

Mentesülnek a felek a szerződésszegés jogkövetkezményei alól, ha a teljesítés elmaradása vis maiorra vezethető vissza.

Vis maiornak minősül minden olyan rendkívüli, előre nem látható tény, körülmény, amely a szerződésszegő fél érdekkörén kívül esik és elháríthatatlan. Így különösen vis maiornak minősülnek a természeti katasztrófák, háborús események, nemzetközi vagy nemzetvédelmi érdekből elrendelt csapatmozgások, országos szintű sztrájk.

A vis maiorról felek kötelesek egymást azonnal távirati úton vagy ajánlott levélben értesíteni. Az értesítés elmaradásából származó kárért az értesítésre kötelezett felel.

A vis major bekövetkeztét teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt jognyilatkozattal igazolni kell.

34.§ Közreműködőkért fennálló felelősség

A pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosult úgy felel a teljesítésben résztvevő általuk alkalmazott közreműködő által okozott károkért, mintha azt maga idézte volna elő.

VI. Fejezet

Hálózat-hozzáférési díj és megfizetésének feltételei

35.§ Hálózat-hozzáférési díj

A hálózat-hozzáférési díj képzésének elvei a VPE Kft. honlapján megjelenő Díjképzési Módszertanban kerülnek közzétételre, míg a hálózat-hozzáférési díjtételek a HÚSZ-ben kerülnek közzétételre.

36.§ Fizetési feltételek

1. Amennyiben a hálózat-hozzáférési szerződésben ettől eltérően nem rendelkeznek, a hálózat-hozzáférési díjat forintban kell megfizetni.
2. A díjfizetés elismert számla alapján történik.
3. Felek a fizetési határidőt a hálózat-hozzáférési szerződésben határozzák meg azzal, hogy az 30-napnál hosszabb nem lehet.
4. Késedelmes fizetés esetén a pályahálózat működtetője a Ptk. szerinti késedelmi kamatot számolhat fel.

A pályahálózat-működtető a közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetése alapján fennálló hálózat-hozzáférési díj követeléseit (továbbiakban: közszolgáltatási követelés) és a nem közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetése alapján fennálló hálózat-hozzáférési díj követeléseit (továbbiakban: nem közszolgáltatási követelés) az A) és a B) pontokban meghatározott szempontok szerint minősíti.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult közszolgáltatási és nem közszolgáltatási feladatot ellátó vonatokat egyaránt közlekedtet, úgy a hozzáférésre jogosulttal szembeni hálózat-hozzáférési díj követelések vonatkozásában a fizetési fegyelemtől függően követelés típusonként eltérő minősítési besorolás alkalmazandó egyidejűleg.

A minősítés során kizárólag a hálózat-hozzáférési szerződésből eredő fizetési kötelezettségek betartása kerül vizsgálatra. A hálózat-hozzáférési szerződés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások és a pályavasúti egyéb nyújtható szolgáltatások vonatkozásában a pályahálózat-működtető a minősítés során a számlák és a részszámlák fizetési határidejének betartását is vizsgálja, az e szerződésből eredő káresemények vonatkozásában kiállított számlák nem tartoznak bele.

A vontatási felhasználású üzemanyag számlák esetében a közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok is közlekedtető hozzáférésre jogosult a követelés típusának meghatározása érdekében a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig nyilatkozik a pályahálózat-működtető felé, hogy a tárgyhónap során mekkora összegben vételezett vontatási felhasználású üzemanyagot közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetéséhez.

A) Közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetése alapján fennálló hálózat-hozzáférési díj követelések minősítése:

1) Új követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló közszolgáltatási követelések, amennyiben a hozzáférésre jogosult a pályahálózat-működtetővel korábban nem állt hálózat-hozzáférési szerződéses kapcsolatban és így a pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosult fizetőképességéről közvetlen adattal nem rendelkezik.

Az elszámolás a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető közötti hálózat-hozzáférési szerződés szerződő felek általi aláírásának napjától számított első 90 napban a jó követelésekre vonatkozó feltételek szerint történik.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötését követő 90. naptári napon a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló közszolgáltatási követelések jó követelés vagy kockázatos követelés kategóriába kerülnek besorolásra. A hozzáférésre jogosult írásbeli értesítést kap a fizetési fegyelem szerinti besorolás változása esetén.

2) Jó követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló közszolgáltatási követelések, amennyiben a fizetési kötelezettségei teljesítésének bármely időpontban történő vizsgálatától számított 90 naptári napon belül legfeljebb egy alkalommal esett 5 naptári napot meghaladó fizetési késedelembe a közszolgáltatási követelések tekintetében.

3) Kockázatos követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló közszolgáltatási követelések, amennyiben a fizetési kötelezettségei teljesítésének bármely időpontban történő vizsgálatától számított 90 naptári napon belül legalább két alkalommal esett 5 naptári napot meghaladó fizetési késedelembe a közszolgáltatási követelések tekintetében.

A pályahálózat-működtető nem veszi figyelembe azon késedelmes napok számát, amelyek a számla kiállításától számított 5. naptári nap és a hozzáférésre jogosultnak a számla fizetési esedékességét követő bizonyított átvételi napja között telt el.

A kockázatos követeléssé történő átminősítés tényéről a pályahálózat-működtető írásban értesíti a hozzáférésre jogosultat, aki a pályahálózat-működtetővel fizetési átütemezési megállapodást kezdeményezhet, ugyanakkor ezen megállapodás nem változtat a követelések eredeti fizetési esedékességeihez mért minősítésén és a jövőben keletkező követelések fizetési határidején.

A közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetéséhez biztosított az adott évre vonatkozó Költségvetési Törvény és végrehajtási rendelete szerinti állami költségtérítés, illetve a közszolgáltatást megrendelő minisztériumnak az állami költségtérítés biztosításáról szóló nyilatkozata a kockázatos közszolgáltatási követelések megfizetésére fedezetként minősül, amennyiben a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló kockázatos közszolgáltatási követelés összege nem haladja meg a hozzáférésre jogosult részére a Költségvetési Törvényben megállapított állami költségtérítés még nem folyósított összegét. Ez esetben a közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetése alapján kiállított hálózat-hozzáférési díj számlákra a jó követelésekkel megegyező számlázási rend alkalmazandó.

A pályahálózat-működtető méltányosságot gyakorol a kockázatos követeléssé történő átsorolás megállapításánál, abban az esetben, ha a késedelemmel érintett számlák együttes összege nem éri el a hozzáférésre jogosult előző félévi aláírt teljesítés elismerési dokumentumában rögzített közszolgáltatási forgalmának 1%-át, de legfeljebb az 50 ezer Ft-ot. Amennyiben ezt az összeget a közszolgáltatási követelés meghaladja, akkor a követelést kockázatos követeléssé kell minősíteni.

A kockázatos közszolgáltatási követeléssel rendelkező hozzáférésre jogosult, amennyiben 365 naptári napon keresztül legfeljebb egy alkalommal esett 5 naptári napot meghaladó fizetési késedelembe a közszolgáltatási követelések tekintetében, úgy kérheti a vele szemben fennálló közszolgáltatási követelések státuszának felülvizsgálatát, ezáltal a vele szemben fennálló közszolgáltatási követelések jó követelés kategóriába való besorolását. A

pályahálózat-működtető köteles a felülvizsgálatot kérő hozzáférésre jogosult kérését a kézhezvételtől számított 15 naptári napon belül felülvizsgálni, és a felülvizsgálat eredményéről a hozzáférésre jogosultat a felülvizsgálat lezárultát követő 15 naptári napon belül írásban tájékoztatni. A kérelem elbírálása során a pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosult fizetési fegyelmén kívül megvizsgálja a hozzáférésre jogosult által utoljára benyújtott, pályahálózat-működtető által előírt dokumentumokat is. Amennyiben a hozzáférésre jogosult minden feltételnek megfelel, akkor a vele szemben fennálló közszolgáltatási követelések jó követelés kategóriába vissza-/átsorolásra kerülnek.

4) Kiemelt figyelemmel kísérendő követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló közszolgáltatási követelések, ha

- a. a még nem folyósított állami költségtérítés összege kisebb, mint a követelés összege, vagy
- b. a hozzáférésre jogosult hálózat-hozzáférési szerződéseiből eredő közszolgáltatási fizetési kötelezettségét többszöri írásbeli felszólításra, a felszólításban meghatározott határidőig sem teljesítette, vagy
- c. előrefizetést vállalt és annak a fentiek szerint nem tett eleget, vagy
- d. amennyiben fizetési biztosítékot választott és annak felhasználása vagy teljesítménynövekedés esetén azt a szükséges mértékig nem egészítette ki, vagy
- e. a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető közötti részletfizetési megállapodást a hozzáférésre jogosult nem tartja be, vagy
- f. a hozzáférésre jogosulttal szemben felszámolási-, kénysztörölési-, csődeljárás vagy végelszámolás indul.

Tekintettel a közszolgáltatási szerződés tárgyát képező vasúti személyszállítási szolgáltatás közérdekű voltára, a közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetése csak akkor függeszthető fel, ha a hozzáférésre jogosult nem tudja igazolni, hogy a vele szemben fennálló, kiemelt figyelemmel kísérendő követelés esetén a fizetési késedelem az állami költségtérítés a fizetési határidőtől eltérő időbeli folyósítása miatt következett be, és/vagy a szükséges fedezet meghaladja az állami költségtérítés még nem folyósított összegét, valamint akkor, ha a hozzáférésre jogosulttal szemben felszámolási-, kénysztörölési-, csődeljárás vagy végelszámolás indul.

A pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosult negyedévente, tárgynegyedévet követő hónap 10. napjáig egyeztetik a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló közszolgáltatási követelések megfizetésének státuszát és a fedezetül szolgáló költségtérítés aktuális összegét.

B) Nem közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetése alapján fizetendő hálózat-hozzáférési díjko vetelések minősítése:

1) Új követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló nem közszolgáltatási követelések, amennyiben a hozzáférésre jogosult a pályahálózat-működtetővel korábban nem állt hálózat-hozzáférési szerződéses kapcsolatban és így a pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosult fizetőképességéről közvetlen adattal nem rendelkezik.

Az elszámolás a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető közötti hálózat-hozzáférési szerződés szerződő felek általi aláírásának napjától számított első 90 napban a jó követelésekre vonatkozó feltételek szerint történik.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötését követő 90. naptári napon a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló nem közszolgáltatási követelések jó követelés vagy

kockázatos követelés kategóriába kerülnek besorolásra. A hozzáférésre jogosult írásbeli értesítést kap a fizetési fegyelem szerinti besorolás változása esetén.

2) Jó követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló nem közszolgáltatási követelések, amennyiben a fizetési kötelezettségei teljesítésének bármely időpontban történő vizsgálatától számított 90 naptári napon belül legfeljebb egy alkalommal esett 5 naptári napot meghaladó fizetési késedelembe a nem közszolgáltatási követelések tekintetében.

3) Kockázatos követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló nem közszolgáltatási követelések, amennyiben a fizetési kötelezettségei teljesítésének bármely időpontban történő vizsgálatától számított 90 naptári napon belül legalább két alkalommal esett 5 naptári napot meghaladó fizetési késedelembe a nem közszolgáltatási követelések tekintetében.

A pályahálózat-működtető nem veszi figyelembe azon késedelmes napok számát, amelyek a számla kiállításától számított 5. naptári nap és a hozzáférésre jogosultnak a számla fizetési esedékességét követő bizonyított átvételi napja között telt el.

A kockázatos követeléssé történő átminősítésről a pályahálózat-működtető írásban értesíti a hozzáférésre jogosultat, aki fizetési biztosíték nyújtása vagy előrefizetés lehetőségei közül választhat. Választásáról és a fizetési biztosíték formájáról írásban kell nyilatkoznia az értesítés kézhezvételét követő 5 munkanapon belül.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult a nyilatkozattétel határidőben történő teljesítését elmulasztja, vagy biztosítékválasztó nyilatkozat esetén a biztosíték nyilatkozattételtől számított 5 munkanapon belüli nyújtását elmulasztja, úgy automatikusan az előrefizetés hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített előírásait kell alkalmazni.

- a) Fizetési biztosíték választása esetén bármely alábbi biztosíték összegének folyamatosan el kell érnie a tárgyhónapot megelőző 2., 3. és 4. hónapra kiszámlázott, ÁFA-t is tartalmazó, a nem közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetéséből eredő teljesítmény számtani átlagának 2,5 hónapra vetített értékét, beleértve a vontatási energiát is.

Ebben az esetben a hozzáférésre jogosult az alábbi fizetési biztosítékok egyikét köteles nyújtani a pályahálózat-működtető részére az alábbi módon:

- i) Bankgarancia

A bankgaranciát a pályahálózat-működtető részére kell benyújtani. Amennyiben a fizetési biztosíték teljesítése bankgarancia formájában történik, a bankgarancia szövegének tartalmaznia kell a következőket:

- A kibocsátó bank visszavonhatatlan kötelezettséget vállal arra, hogy a bankgarancia összegét a kedvezményezett első írásbeli felszólításának kézhezvételétől számított 5 banki munkanapon belül, az alapjogviszony vizsgálata nélkül a kedvezményezett részére megfizeti.

A bankgaranciának

- a Moody's, a Standard&Poor's és a Fitch közül legalább egy hitelminősítő által befektetési (BBB-, ill. Baa3 vagy annál magasabb) kategóriába sorolt nyilvános minősítéssel, EU vagy OECD tagországban működési engedéllyel rendelkező hitelintézettől, annak többségi tulajdonú leányvállalatától vagy fióktelepétől,

- vagy nem befektetési kategóriába sorolt, Magyarországon jelentős piaci részesedéssel (utolsó lezárt üzleti évre vonatkozó éves mérlegfőösszege meghaladja a 250 milliárd Ft-ot) rendelkező hitelintézettől kell származnia.

ii) Kaució

A kauciót a pályahálózat-működtető részére, a pályahálózat-működtető által meghatározott fizetési számlára kell befizetnie a hozzáférésre jogosultnak.

iii) Biztosítási szerződés alapján kiállított - készfizető kezességvállalást tartalmazó - kötelezvény

A biztosító által kiállított kötelezvénynek

- a Moody's, a Standard&Poor's és a Fitch közül legalább egy hitelminősítő által befektetési (BBB- ill. Baa3 vagy annál magasabb) kategóriába sorolt nyilvános minősítéssel, EU vagy OECD tagországban működési engedéllyel rendelkező biztosító társaságtól,
- vagy annak többségi tulajdonú leányvállalatától,
- vagy fióktelepétől,
- vagy a Moody's, a Standard&Poor's és a Fitch közül legalább egy hitelminősítő által befektetési (BBB- ill. Baa3 vagy annál magasabb) kategóriába sorolt nyilvános minősítéssel, EU vagy OECD tagországban működési engedéllyel rendelkező bank többségi tulajdonú biztosító leányvállalatától vagy fióktelepétől kell származnia.

iv) Hitelbiztosító általi követelésbiztosítás biztosító által vállalt garanciának

- a Moody's, a Standard&Poor's és a Fitch közül legalább egy hitelminősítő által befektetési (BBB- ill. Baa3 vagy annál magasabb) kategóriába sorolt nyilvános minősítéssel, EU vagy OECD tagországban működési engedéllyel rendelkező hitelbiztosítótól,
- vagy annak többségi tulajdonú leányvállalatától,
- vagy fióktelepétől,
- vagy a Moody's, a Standard&Poor's és a Fitch közül legalább egy hitelminősítő által befektetési (BBB- ill. Baa3 vagy annál magasabb) kategóriába sorolt nyilvános minősítéssel, EU vagy OECD tagországban működési engedéllyel rendelkező bank többségi tulajdonú hitelbiztosító leányvállalatától vagy fióktelepétől kell származnia.

- b) Előrefizetés: amennyiben a hozzáférésre jogosult nem az a) pontban meghatározott fizetési biztosítékok valamelyikének nyújtását választja, akkor a nem közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetésével összefüggő a hálózat-hozzáférési szerződés keretében nyújtott pályavasúti, illetve a hálózat-hozzáférési szerződés keretében nyújtható egyéb szolgáltatások díjait előre megfizetni köteles. Az előrefizetés alól kivételt képez a vontatási felhasználású üzemanyag, amely esetén napi számlázás alkalmazandó.

A tartozó hozzáférésre jogosult a pályahálózat-működtetővel fizetési átütemezési megállapodást kezdeményezhet, ugyanakkor ezen megállapodás nem változtat a követelések eredeti fizetési esedékességeihez mért minősítésén és a jövőben keletkező követelések fizetési határidején.

A pályahálózat-működtető a méltányosságot gyakorol a kockázatos követeléssé történő átsorolás megállapításánál, abban az esetben, ha a késedelemmel érintett számlák együttes összege nem éri el a hozzáférésre jogosult előző félévi aláírt teljesítés elismerési

dokumentumában rögzített forgalmának 1%-át, de legfeljebb az 50 ezer Ft-ot. Amennyiben ezt az összeget a követelés meghaladja, akkor kockázatos követeléssé kell minősíteni.

A kockázatos nem közszolgáltatási követeléssel rendelkező hozzáférésre jogosult, amennyiben 365 naptári napon keresztül legfeljebb egy alkalommal esett 5 naptári napot meghaladó fizetési késedelembe a nem közszolgáltatási követelések tekintetében, úgy kérheti a vele szemben fennálló nem közszolgáltatási követelések státuszának felülvizsgálatát, ezáltal a vele szemben fennálló nem közszolgáltatási követelések jó kategóriába való besorolását. A pályahálózat-működtető köteles a státusza felülvizsgálatát kérő hozzáférésre jogosult kérését a kézhezvételtől számított 15 naptári napon belül felülvizsgálni, és a felülvizsgálat eredményéről a hozzáférésre jogosultat a felülvizsgálat lezárultát követő 15 naptári napon belül írásban tájékoztatni. A kérelem elbírálása során a pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosult fizetési fegyelmen kívül megvizsgálja a hozzáférésre jogosult által utoljára benyújtott, pályahálózat-működtető által előírt dokumentumokat is. Amennyiben a hozzáférésre jogosult minden feltételnek megfelel, akkor a vele szemben fennálló nem közszolgáltatási követelések jó követelés kategóriába vissza-/átsorolásra kerülnek.

4) Kiemelt figyelemmel kísérendő követelésnek minősülnek a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló követelések, ha

- a hozzáférésre jogosult hálózat-hozzáférési szerződéseiből eredő nem közszolgáltatási fizetési kötelezettségét többszöri írásbeli felszólításra, a felszólításban meghatározott határidőig sem teljesítette, vagy
- előrefizetést vállalt és annak a fentiek szerint nem tett eleget, vagy
- amennyiben fizetési biztosítékot választott és annak felhasználása vagy teljesítménynövekedése esetén azt a szükséges mértékig nem egészítette ki, vagy
- a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető közötti részletfizetési megállapodást a hozzáférésre jogosult nem tartja be, vagy
- a hozzáférésre jogosulttal szemben felszámolási-, kényszertörlési-, csődeljárás vagy végelszámolás indul.

Kiemelt figyelemmel kísérendő követelés esetén a nem közszolgáltatási feladatot ellátó vonatok közlekedtetése felfüggesztésre kerül, melynek további feltételeit a VIII. fejezet tartalmazza.

A pályahálózat-működtető a fenti minősítésen kívül vevőminősítést is végez, amelynek keretében valamennyi hozzáférésre jogosult fizetőképességét vizsgálja, és ehhez a következő fizetőképességi információkat kéri:

- az utolsó lezárt üzleti évre vonatkozó, a számviteli törvény előírásai szerint elkészített - könyvvizsgálói záradékot is tartalmazó - éves beszámolót pontjával összhangban), amelynek évente tárgyévét követő év június 15. napjáig kell a pályahálózat-működtetőhöz beérkeznie,
- a hozzáférésre jogosult cégjegyzésre jogosult képviselőjének nyilatkozatát, miszerint a hozzáférésre jogosultnak nincs lejárt köztartozása, továbbá nincs 60 naptári napon túli lejárt, elismert tartozása, amelynek negyedévente tárgynegyedévet követő hó 15. naptári napjáig kell a pályahálózat-működtetőhöz beérkeznie.

Újonnan hálózat-hozzáférési szerződést kötött vevőtől ezen felül a pályahálózat-működtető kéri rendelkezésére bocsátani legkésőbb a hálózat-hozzáférési szerződés hatályba lépésének napjáig - a következőket:

- működő szervezet esetén a hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének évére és az azt követő üzleti évre vonatkozó könyvvizsgáló által ellenőrzött, mérleg-tervet, eredménykimutatás-tervet és cash flow-tervet is tartalmazó üzleti tervet újonnan

alapított szervezet esetén az első két üzleti évre, de legalább 12 hónapra vonatkozó könyvvizsgáló által ellenőrzött üzleti tervet

- valamint a hozzáférésre jogosult cégjegyzésre jogosult képviselőjének a hozzáférésre jogosult hálózat-hozzáférési szerződés aláírásától számított első 3 havi, a hálózat-hozzáférési szerződéssel összefüggő, tervezett forgalmának (pénzben kifejezett) nagyságára vonatkozó nyilatkozatát.

A hozzáférésre jogosult a jelen pontban foglalt mindennemű dokumentumot, adatszolgáltatást magyar nyelven köteles benyújtani és szolgáltatni a pályahálózat-működtető részére, az eredeti dokumentumok másolati példányának postai megküldésével. Külföldi székhelyű hozzáférésre jogosult jelen adatszolgáltatási kötelezettséget angol vagy német nyelven is teljesítheti, amennyiben rendelkezésére áll angol vagy német nyelvű dokumentum. Ellenkező esetben a külföldi székhelyű hozzáférésre jogosult köteles az eredeti nyelven készült dokumentum másolata mellé csatolni annak magyar, angol vagy német nyelvű hiteles fordítását.

Külföldi székhelyű hozzáférésre jogosult esetében, amennyiben a hozzáférésre jogosult székhelyén hatályban lévő jogszabályok az éves beszámoló elkészítésének és jóváhagyásának határidejére a magyar jogszabályokban foglaltaktól későbbi időpontot írnak elő, nem tekinthető késedelmes adatszolgáltatásnak a jelen pontban foglalt dokumentumok határidőn túl történő benyújtása abban az esetben, ha a jelen pontban előírt határidőt legfeljebb 30 naptári nappal haladja meg. A külföldi székhelyű hozzáférésre jogosult ezen eltérő jogszabályi rendelkezést írásban köteles igazolni a pályahálózat-működtető részére.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult esetében

- a fenti dokumentumok alapján az utolsó havi kiállított számlák együttes összegét figyelembe véve a pályahálózat-működtető megállapítja, hogy a hozzáférésre jogosult a legutolsó benyújtott éves beszámolójában szereplő saját tőke összegének 20%-át meghaladó mértékű szolgáltatást vett igénybe adott hónapban, a vontatási felhasználású üzemanyag figyelembe vétele nélkül vagy
- a fenti dokumentumok alapján a benyújtást követően a pályahálózat-működtető megállapítja, hogy
  - a hozzáférésre jogosult éves beszámolója/üzleti terve alapján a hosszú lejáratú kötelezettségek/(saját tőke+hosszú lejáratú kötelezettségek)>70%, vagy
  - a hozzáférésre jogosultnak lejárt köztartozása van, vagy
  - a hozzáférésre jogosultnak 60 naptári napon túli lejárt, elismert tartozása van, vagy
  - új vevő esetében az új vevő első 3 havi, a hálózat-hozzáférési szerződéssel összefüggő, tervezett forgalma meghaladja saját tőkéjének 30%-át, vagy

a fenti dokumentumok valamelyikét a fentiekben megadott adattartalommal határidőre nem nyújtja be és azt a pályahálózat-működtető felszólításának kézhezvételétől számított 8 naptári napon belül sem pótolja, úgy a pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosulttal fennálló követeléseire az A) és a B) pont szerint kockázatos követelésekkel szembeni eljárási rendet alkalmazza.

Abban az esetben, ha a fenti dokumentumok alapján nem állapítható meg, hogy az újonnan hálózat-hozzáférési szerződést kötött vevő első 3 havi, a hálózat-hozzáférési szerződéssel összefüggő, tervezett forgalma meghaladja saját tőkéjének 30%-át, azonban ez bekövetkezik az első három hónap folyamán, úgy a pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosulttal fennálló követeléseire az A) és a B) pont szerinti kockázatos követelésekkel szembeni eljárásrendet alkalmazza..

Az előrefizetés vagy fizetési biztosíték nyújtásának kötelezettsége mindaddig fennáll, amíg az azt megalapozó körülmények meg nem szűnnek, és a hozzáférésre jogosult erre való tekintettel kéri vele szemben fennálló követelések státuszának felülvizsgálatát, ezáltal a vele szemben fennálló követelések jó követelés kategóriába való vissza-/átsorolását. A pályahálózat-működtető köteles a státusza felülvizsgálatát kérő hozzáférésre jogosult kérését a kézhezvételtől számított 15 naptári napon belül felülvizsgálni és a felülvizsgálat eredményéről a hozzáférésre jogosultat a felülvizsgálat lezárultát követő 15 naptári napon belül írásban tájékoztatni. A kérelem elbírálása során a pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosult fizetési fegyelmén kívül megvizsgálja a hozzáférésre jogosult által utoljára benyújtott, pályahálózat-működtető által előírt dokumentumokat is. Amennyiben a hozzáférésre jogosult minden feltételnek megfelel, akkor a vele szemben fennálló követelések jó követelés kategóriába vissza-/átsorolásra kerül.

Felek az egyértelműség érdekében rögzítik, hogy a pályahálózat-működtető kizárólag abban az esetben kéri a hozzáférésre jogosulttól előrefizetés, vagy fizetési biztosíték nyújtását, ha hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló követelése a kockázatos követelés kategóriába kerül besorolásra vagy a fenti dokumentumok alapján ennek feltételei teljesülnek.

VII. fejezet

Teljesítményösztönző rendszerből adódó pénzügyi előnyök és hátrányok elszámolása

37.§ Pénzügyi előnyök és hátrányok

A teljesítményösztönző rendszerből adódó pénzügyi előnyök és hátrányok számításának elvei, valamint mértékük a VPE Kft. honlapján megjelenő Teljesítményösztönző rendszerben kerülnek közzétételre.

38.§ Fizetési feltételek

1. A pénzügyi előnyök és hátrányok fizetése elismert számla alapján történik, melyet a pályahálózat működtető állít ki a hálózat-hozzáférési díjakról kiállított számlával egyidejűleg.
2. A felek a fizetési határidőt a hálózat-hozzáférési szerződésben határozzák meg azzal, hogy az 30 napnál hosszabb nem lehet.

39.§ A Teljesítményösztönző rendszer alkalmazása

A felek a hálózat hozzáférési szerződés aláírásával tudomásul veszik a Teljesítményösztönző rendszerben foglaltakat és azokat magukra nézve kötelezőnek tekintik.

VIII. Fejezet

Hatály, felmondás, felfüggesztés

40.§ A szerződés hatály - felmondás

1. A szerződés hatályáról a hálózat-hozzáférési szerződés rendelkezik.
2. A hozzáférésre jogosult a HÜSZ-ben meghatározott feltételekkel jogosult az igényelt menetvonalat lemondani és ezáltal a már megkötött hálózat-hozzáférési szerződést rendes felmondással megszüntetni.

41.§ A hálózat-hozzáférési szerződés azonnali hatályú rendkívüli felmondása

1. A pályahálózat-működtető azonnali hatállyal felmondja a szerződést:
  - a) az illetékes hatóság a hozzáférésre jogosult engedélyét visszavonta,
  - b) ha a forgalomba állított járművek nem felelnek meg a biztonsági követelményeknek,
  - c) ha a hozzáférésre jogosult által igénybe vett személyzet nem rendelkezik az előírt szükséges képzettséggel,
  - d) ha a hozzáférésre jogosult a szerződésnek megfelelő helyzet visszaállítására megállapított határidő letelte után sem teljesíti kötelezettségeit,
  - e) egyéb súlyos szerződésszegés esetén,
  - f) ha a hozzáférésre jogosult felszámolását jogerős bírósági végzéssel elrendelték.
2. Az azonnali hatályú felmondást a szerződés teljesítése felfüggesztésének kell megelőznie, kivéve, ha a szerződésszegés olyan súlyú, amely alapján a szerződés további fenntartása a vétlen féltől már nem várható el.

42.§ A hálózat-hozzáférési szerződés teljesítésének felfüggesztése a pályahálózat-működtető részéről

1. A pályahálózat-működtető felfüggesztheti a szerződés teljesítését,
  - a) ha a hozzáférésre jogosulttal szemben fennálló követelés a 37. § A/4 és B/4 pontjai szerint kiemelt figyelemmel kísérendőnek minősül,
  - b) ha a hozzáférésre jogosult más, a szerződésből származó, különösen a biztonságos közlekedésre vonatkozó kötelezettségét súlyosan megszegi.
2. A felfüggesztés a szerződésnek megfelelő teljesítésre történő, határidőt is tartalmazó figyelmeztetés kézhez vételét követő napon lép hatályba. Felek a kézbesítésre a feladás dátumától számítva 5 napot vesznek figyelembe. A felfüggesztés időtartama addig tart, ameddig a hozzáférésre jogosult jelen § 1.a) és 1.b) pontjaiban meghatározott kötelezettségeit nem teljesíti.

43.§ A hálózat-hozzáférési szerződés azonnali hatályú felmondása a hozzáférésre jogosult részéről

1. A hozzáférésre jogosult azonnali hatállyal felmondhatja a hálózat-hozzáférési szerződést:
  - a) ha a pályahálózat-működtető a vasúti infrastruktúra üzemeltetési jogát elvesztette,
  - b) ha a vasúti infrastruktúra nem felel meg a biztonsági követelményeknek,
  - c) egyéb súlyos szerződésszegés esetén.

2. Az azonnali hatályú felmondást a hálózat-hozzáférési szerződés teljesítése felfüggesztésének kell megelőznie, kivéve, ha a szerződésszegés olyan súlyú, amely alapján a szerződés további fenntartása a vétlen féltől már nem várható el.

44.§ A hálózat-hozzáférési szerződés teljesítésének felfüggesztése a hozzáférésre jogosult részéről

1. A hozzáférésre jogosult a hálózat-hozzáférési szerződés teljesítését felfüggesztheti, ha a pályahálózat-működtető a hálózat-hozzáférési szerződésből származó, így különösen a biztonságos közlekedésre vonatkozó kötelezettségét súlyosan megszegi.
2. A felfüggesztés a szerződésnek megfelelő teljesítésre történő, határidőt is tartalmazó figyelmeztetés kézhezvételét követő nap lép hatályba. Felek a kézbesítésre a feladás dátumától számítva 5 napot vesznek figyelembe. A felfüggesztés időtartama addig tart, ameddig a pályahálózat-működtető a 49.§-ban és jelen § 1. pontjában megjelölt hiányosságokat felszámolta, a vasúti infrastruktúra üzemeltetési jogát visszakapta.
3. Ha a pályahálózat-működtető a hálózat-hozzáférési szerződésnek megfelelő helyzet visszaállítására megállapított határidő letelte után sem teljesíti kötelezettségeit, a hozzáférésre jogosult azonnali hatállyal felmondhatja a hálózat-hozzáférési szerződést.
4. A felfüggesztésnek nem kell feltétlenül a teljes hálózat-hozzáférési szerződésre vonatkoznia, felfüggesztés korlátozódhat a hálózat-hozzáférési szerződés egyes - az értesítésben pontosan meghatározott - elemeire is.

45.§ Jogorvoslat a hálózat-hozzáférési szerződés megszegése esetén

A hálózat-hozzáférési szerződés megszegése esetén a felek jogvitás eljárást kezdeményezhetnek a vasúti igazgatási szervnél, vagy polgári pert indíthatnak az illetékes bíróság előtt.

46.§ A hálózat-hozzáférési szerződés azonnali hatályú felmondása és felfüggesztése által okozott károkért való felelősség

Az a szerződő fél, amelyik azonnali hatályú felmondásra, illetve a szerződés felfüggesztésére okot szolgáltatott, kártérítési felelősséggel tartozik. A kártérítésre és a felelősség alóli mentesülésre a Ptk. általános szabályai érvényesek.

IX. Fejezet

Jogviták - elévülés - - alkalmazott jog

47.§ Jogviták rendezése

A felek a hálózat-hozzáférési szerződésből származó vitáikat megkísérlik közös megegyezéssel rendezni. Ennek érdekében kötelesek egyeztetést kezdeményezni. Az egyeztetést annak a félnek kell kezdeményezni, amelynek jogát, vagy jogos érdekét a vita tárgya sérti.

Az egyeztetésről jegyzőkönyvet kell felvenni. Az egyeztetés sikertelensége vagy az egyeztetés létre nem jötte esetén bármelyik fél jogosult jogainak érvényesítése érdekében bírósághoz vagy - a jogszabályban meghatározott esetekben - a vasúti igazgatási szervhez fordulhat.

48.§ Felülvizsgálati kérelem a vasúti igazgatási szerv döntése ellen

A vasúti igazgatási szerv döntése ellen felülvizsgálati kérelemnek van helye, amelyet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. közigazgatási perekéről szóló XX. fejezete szerint kell kezdeményezni.

49.§ Elévülés

1. A hálózat-hozzáférési szerződésen alapuló követelések 3 évig érvényesíthetők. Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált.

2. Ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb van hátra. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a jogosult a lejárát után a teljesítésre halasztást adott.

3. A követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.

Az elévülés megszakadása, illetőleg az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után az elévülés újból megkezdődik.

50.§ Alkalmazott jog

Felek a hálózat-hozzáférési szerződés megkötése, teljesítése, a szerződésből származó valamennyi igény érvényesítése során, a szerződéssel - beleértve a szerződés értelmezésével - összefüggő vitákat is a magyar jog alkalmazását kötik ki.

X. fejezet

Egyéb rendelkezések

51.§ Vontatójárművön való tartózkodás pályafelügyeleti tevékenység ellátása céljából

1. A pályahálózat-működtető pályafelügyeleti tevékenysége mozdonybeutazással történő ellátása érdekében (továbbiakban: mozdonybeutazás) bármely, az általa működtetett vasúti infrastruktúrán közlekedő hozzáférésre jogosult által használt vontatójárművet - a közlekedési tevékenység indokolatlan zavarása nélkül, az indokolt költségek megtérítése mellett - a jelen fejezetben szabályozottak és a hálózat-hozzáférési szerződésben vagy a felek közötti egyéb megállapodásban részletezettek szerint jogosult mozdonybeutazás céljából igénybe venni.

2. A hozzáférésre jogosult a jelen fejezetben meghatározott feltételek fennállása esetén a mozdonybeutazást köteles lehetővé tenni a pályahálózat-működtető számára.

3. A pályahálózat-működtető pályafelügyeleti tevékenysége mozdonybeutazással történő ellátása során a pályahálózat-működtető részéről beutazást végző személy az alábbiak figyelembe vételével köteles eljárni:

- az igénybe veendő vontatójármű által vontatott vonat indulása előtt olyan időpontban kell a mozdonyvezetőnél jelentkezni, hogy a mozdonybeutazási jogosultság ellenőrizhető legyen,
- a vontatójárműre történő fel-, illetve az arról történő leszállás kizárólag a vonat menetrendszerinti megállása során engedélyezett,
- a vontatójármű vezetőállásán tartott mozdonybeutazás során a vontatójármű vezető tevékenységét nem zavarhatja vagy akadályozhatja, a vontatójármű vezetőjének utasítást nem adhat, a vonat megállítására kizárólag az F.2. forgalmi utasításban meghatározott esetben intézkedhet, továbbá köteles betartani a vontatójárművet üzemeltető vasúti társaság vezetőálláson történő tartózkodásra vonatkozó üzemeltetési és biztonsági szabályait, utasításait.

4. A pályahálózat-működtető részéről a pályafelügyeleti tevékenység ellátására, és ezáltal mozdonybeutazásra jogosultak körének meghatározása, a jogosultság igazolása, valamint a hozzáférésre jogosult költségei meghatározásának módja a felek által a hálózat-hozzáférési szerződésben vagy a felek közötti egyéb megállapodásban rögzített módon történik. Mozdonybeutazásra csak az ily módon kijelölt személyek jogosultak a pályahálózat-működtető részéről.

5. Az üzemeltetési és biztonsági szabályok mozdonybeutazást végző személy részéről történő megszegése esetén a vontatójármű vezetője jogosult a mozdonybeutazást végző személyt a vezetőállás elhagyására felszólítani, vagy a vezetőállásra történő felszállást megtagadni.

6. A mozdonybeutazásra való jogosultság kizárólag a mozdonyok vezetőállásán való tartózkodásra jogosít, a vontatójármű egyéb részein (géptér, motortér stb.) történő tartózkodás nem megengedett.

7. A pályahálózat-működtetője teljes körű felelősséggel tartozik a részéről eljáró, mozdonybeutazást végző személyért. Ennek keretében a pályahálózat-működtető felelős a mozdonybeutazást végző személy által okozott vagy a vezetőálláson történő tartózkodás ideje alatt ezen személyt ért károk megtérítéséért, ide nem értve azt az esetet, ha a kár bekövetkezéséért a vontatójárművet használó hozzáférésre jogosultat, vagy személyzetét terheli a Ptk. szerinti felelősség. Jelen rendelkezés nem értelmezhető a pályahálózat

működtetője részéről joglemondó nyilatkozatként a tényleges károkozóval szemben érvényesítendő kárigény tekintetében.